

Csákvár, Haraszt-hegyi fülkés szikla (F.1.) kezelési terve Megalapozó dokumentáció

1. Általános adatok

1.1. A tervezési terület azonosító adatai

Közigazgatási elhelyezkedése, kiterjedése/nagysága:

Csákvár 0215a alrészletből az

	EOV Y	EOV X
1.	604034,7576	228151,5175
2.	604068,3927	228148,4679
3.	604078,1692	228117,1649
4.	604060,6790	228109,2719
5.	604011,7064	228116,4474
6.	604012,7828	228144,5214
7.	604034,7576	228151,5175

EOV koordinátájú töréspontokkal körülhatárolt terület, összesen **0,2229 hektár** kiterjedésben.

A Csákvár, Haraszt-hegyi fülkés szikla a **Vértesi Tájvédelmi Körzet területén** (törzskönyvi száma: **139/TK/76**), a *Vértesi TK védettségének fenntartásáról* szóló 146/2007. (XII.27.) KvVM rendelet értelmében fokozottan védett természeti területen található.

Természetvédelmi kezelésért felelős szerv: **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság**

A tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság: **Közép-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség**

A Haraszt-hegyi fülkés szikla területével átfedő, európai közösségi jelentőségű, vagy nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó terület megnevezése és sorszáma: **Vértesi kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület és különleges madárvédelmi terület, HUDI 30001**

1.2. Természetvédelmi rendeltetés

A tervezési területen található sziklafülkék, illetve az azokat magába foglaló sziklaképződmény megóvása.

1.3. Ingatlan-nyilvántartási adatok

Település neve	Befoglaló hrsz/alrészlet	A befoglaló hrsz kiterjedése (ha)	Művelési ág	Tulajdonos, tulajdonosi csoport	Vagyonkezelő
Csákvár	0215a	778,8651	erdő és út	Magyar Állam	Vértesi Erdő Zrt.

1.4. A tervezési területre vonatkozó egyéb hatályos előírások

Településrendezési terv:

Csákvár Nagyközség Önkormányzatának *Csákvár Nagyközség helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről* szóló 14/2008. (XII. 17.) számú rendelete csak belterületi szabályozást tartalmaz. A külterületi szabályozási terv egyeztetése jelenleg folyamatban van. Az egyeztetési anyag szerint a tervezési terület Az Ev-1 jelű övezetbe tartozik. Az övezetben:

- a) épületek nem helyezhetők el,
- b) kizárólag olyan nem épület jellegű építmények, létesítmények (pl. nyomvonal jellegű közmű és távközlési létesítmények, feltáró utak, ismeretterjesztést szolgáló építmények) helyezhetők el, amelyek az erdőt védelmi rendeltetésének betöltésében nem akadályozzák,
- c) a műszaki infrastruktúrahálózat és építményeinek elhelyezése (közmű és közút építése) a természetvédelmi hatóság által meghatározott feltételekkel történhet.

Erdőterv:

A tervezési terület a Dél-Vértesi erdőtervezési körzet Csákvár 56/A jelű erdőrészletben található. A körzetben az erdő elsődleges rendeltetése természetvédelmi. Az erdőrészlet faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban van, a vágás érettségi kor 999 év. A következő tervezés éve 2014.

2. A tervezési terület állapotának leírása

2.1. Környezeti elemek

Környezeti elemek közül elsődleges jelentőségű a fülkét befoglaló sziklaképződmény kőzetanyaga. A Vértes-hegységet felépítő triász-földolomit a földtörténeti középkor elején rakódott le sekélytengeri üledékként. A kréta korban a kéregmozgások következtében kiemelkedett, majd táblás, vetődéses szerkezetű hegységgé alakult. A miocénben a tenger végleg visszahúzódott a területről, a szél és víz hatására megkezdődtek a lepusztulási folyamatok, így alakult ki a hegység mai geológiai formája. A felszín lepusztulásával jöttek létre a vértesi táj képét meghatározó meredek sziklafalak, amelyek főként dolomitból, helyenként dolomitos mészkőből állnak, ilyenben találjuk a sziklafülkét is.

A többi környezeti elem a tervezés szempontjából nem releváns.

2.2. Élettelen természeti értékek

A Csákvári Haraszt-hegyen található Fejér-megye egyetlen fülkés szikla (kaptárkő) előfordulása. A Haraszt-hegyi tanösvény mellett egy nagyméretű sziklafalban nyugat-délnyugatra nézően egy ovális alakú, közepes méretű sziklafülke található. A fülke alja és teteje egyaránt ívelt, bal oldalán a keretnyom jól látható, jobb oldala kissé degradálódott. Hátlapja nem teljesen ép, alsó harmada kissé kimosódott.

A sziklafalban több kisebb-nagyobb luk, üreg található, melyek valószínűleg természetes oldódás hatására jöttek létre, de nem kizárt, hogy nagymértékben lepusztult mesterséges sziklafülke is található közöttük.

2.3. Biológiai jellemzők

A szikla molyhos tölgyes erdőben található, mely *Pannon molyhos tölgyesek* (91H0) besorolással Natura2000 jelölő élőhely. A növényzet a fülkékre közvetlen hatást nem gyakorol.

2.4. Táj- és kultúrtörténeti adottságok

A Vértes-hegységben tájképileg meghatározóak a viszonylag nagy kiterjedésű, meredek sziklafalak, melyekben kisebb-nagyobb üregek, barlangok képződtek. Egy ilyen meredek sziklafalban található a sziklafülke is. A sziklafal közelében nyilvántartott régészeti lelőhely nincsen.

2.5. Oktatás, kutatás

A sziklafülkét Baráz Csaba és dr. Kiss Gábor dokumentálták 2010-ben, korábbi említésükről nincs tudomásunk.

A fülkés szikla mellett vezet el a Haraszt-hegyi tanösvény, amelynek oktatásban, ismeretterjesztésben betöltött szerepe jelentős.

2.6. Gazdálkodási jellemzők

A területen a Vértesi Erdő Zrt. folytat erdőgazdálkodást.

A környező terület turisztikai infrastruktúrája a Haraszt-hegyi tanösvény közelsége miatt jó.

2.7. Veszélyeztető tényezők

A sziklaképződmény jó állapotú, a felmérés során a sziklát közvetlenül veszélyeztető tényezőt a kismértékű természetes málláson kívül nem tapasztaltunk. A viszonylag nagyszámú turista jelenléte ellenére rongálás nyomát nem láttuk.

3. Természetvédelmi (kezelési) célkitűzések meghatározása

3.1. Természeti, táji, kultúrtörténeti értékek

A tervezési területen elsődleges cél a sziklafülkék, illetve az azokat befoglaló sziklaképződmény megóvása.

3.2. Tervezési területhez kapcsolódó tevékenységek

Cél a sziklafülkék megismertetése a kirándulókkal, tekintettel arra, hogy a fülkék mellett halad el a Haraszt-hegyi tanösvény.